

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้งในด้านบริบทหลักสูตร ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนผลผลิตของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย อาจารย์ นิสิตชั้นปีที่ 1 – 4 และบัณฑิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยนเรศวรที่สำเร็จการศึกษาในปี 2541 – 2543 รวมทั้ง ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านบริบทของหลักสูตรพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) คือ มีความชัดเจนเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ส่วนด้านเนื้อหาสาระของกระบวนการวิชาต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.57$) คือ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับผู้เรียน จัดลำดับความยากง่ายได้อย่างเหมาะสม รวมทั้ง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านภาษาญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) คือ อาจารย์มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ต่อหน้าที่ ส่วนด้านนิสิตพบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$) คือ มีความพึงพอใจและกระตือรือร้นในการเรียน มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ไม่ค่อยมีการทบทวนบทเรียนและเตรียมบทเรียนมาล่วงหน้า ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน พบว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.53$) ด้านแหล่งค้นคว้า พบว่า ความทันสมัย จำนวนของหนังสือ และตำรา รวมทั้ง การให้บริการและความสะดวกในการใช้บริการของห้องสมุดนั้น มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) ด้านสถานที่เรียน พบว่า คุณภาพและความสะดวกในการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา รวมทั้งบรรยากาศในห้องเรียนนั้น มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

3. ด้านกระบวนการพบว่า การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีการเตรียมการสอน และมีการยกตัวอย่างอธิบายได้อย่างเหมาะสมและชัดเจน แต่ไม่มีการจัดทัศนศึกษาหรือดูงาน สำหรับด้านการวัดและประเมินผลพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) คือ

เกณฑ์การวัดผลมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน และนำเอาพัฒนาการของนิสิตมาใช้ประกอบการประเมินผล

4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งหมายถึงความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นของบัณฑิตในด้านทักษะทั้ง 5 ได้แก่

ทักษะการฟังพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) คือบัณฑิตสามารถฟังการสนทนาและทักทายในชีวิตประจำวันได้อย่างเข้าใจและสามารถฟังคำสั่งทางวาจาที่เป็นข้อความสั้นๆ และใช้ภาษาง่ายได้

ทักษะการพูดพบว่า ความสามารถของบัณฑิตในการพูดได้ตอบโทรศัพท์ พูดบรรยายเกี่ยวกับงาน และพูดแสดงความคิดเห็น ตลอดจนการสนทนาในหัวข้อเฉพาะทางนั้น มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$)

ทักษะการอ่านพบว่า ความสามารถของบัณฑิตในการอ่านหนังสือเวียน ข่าวสารเกี่ยวกับงาน การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ และการอ่านบทความที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นระดับสูง ใช้ภาษาทางการ และมีคำศัพท์เฉพาะด้านรวมอยู่ด้วยนั้น มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$)

ทักษะการเขียนพบว่า ความสามารถของบัณฑิตในการเขียนรายงานการประชุม หรืองานที่รับผิดชอบนั้น มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$)

ทักษะการแปลพบว่า ความสามารถของบัณฑิตในการแปลล่ามและการแปลข้อความทั้งจากภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น และภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยนั้น มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$)

ส่วนผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยนเรศวร มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้